

03.07.2018

Valtiovarainministeriö
Lainsäädäntöneuvos Annina Tanhuanpää
Säädösvalmisteluavustaja Ursula Hiilivirta

Viite VM074:00/2018

STM LAUSUNTO; ARVOPAPERISTAMINEN (VM074:00/2018)

Valtiovarainministeriö on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä (STM) lausuntoa otsikon asiassa. STM esittää lausuntonaan seuraavan.

Yleisesti STM toteaa käsityksensä yleisperusteluiden johdannon osalta, että Yhdysvaltain kiinteistörahoitusmarkkinoilta alkaneen viimeisimmän finanssikriisin syntyyn vaikutti jo ennen kriisiä tapahtunut luotonannon kriteerien noudattamisen heikentyminen, ei yksinomaan arvopaperistaminen. Kriisi monitukaistui ja levisi laaja-alaisesti arvopaperistamisen seurauksena. Vakuutusalan yritysten osalta sanottu pätee osaltaan myös liiketoiminnan riskienvalintaa koskevien kriteerien noudattamiseen ja erityisesti luottovakuutustoimintaan. Viime aikoina julkisuudessa on esitetty hieman huolestuneita käsityksiä suomalaisten kotitalouksien ja taloyhtiöiden velkaantumisen useilla eri luottolajeilla sekä lisääntyneistä maksuhäiriöistä. Siten hallituksen esityksessä ja käytännön toiminnassa voitaisiin yleisellä tasolla ohjaavasti korostaa tehokkaiden luotonmyöntämiskriteereiden ja niiden noudattamisen merkitystä, riittävää tiedonantoa asiakkaille sekä mahdollisuuksien mukaan asiakkaiden maksukyvyyn ja -valmiuden yleistä seuraamista jo ennen arvopaperistamistoimenpiteitä ja mahdollisesti toteutettavien arvopaperistamistoimenpiteiden aikana.

STM toteaa nykytilan kuvauksen osalta, että esitysluonnoksen ns. Solvenssi II -direktiiviin (2009/138/EY) liittyvää komission delegoitua asetusta (EU) 2015/35 koskeva kuvaus (jaksossa 2.1.8) voidaan yhdistää jaksoon 2.1.3. Mainitussa kuvauksessa voitaisiin pikemminkin mainita, että komission delegoidussa asetuksessa on muun ohella erillisyhtiöitä koskevia säännöksiä, kuin että se olisi erillisyhtiöitä koskeva komission delegoitu asetusta. Arvopaperistamista ja erillisyhtiöitä koskevat säännökset muodostavat vain melko vähäisen osan kyseisestä komission delegoidusta asetuksesta.

STM toteaa myös, että komissio on antanut muutosasetuksen 1.6.2018 delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 muuttamisesta vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten hallussa olevien arvopaperistamisten ja yksinkertaisten, läpinäkyvien ja standardoitujen arvopaperistamisten lakisäätöisten pääomavaatimusten laskennan osalta. Muutosasetuksella johdonmukaistetaan vakuutusalan arvopaperistamista koskevia säännöksiä arvopaperistamisasetuksen ((EU) 2017/2402) kanssa sekä tehdään vakavaraisuussäätelyyn tarvittavat muutokset. Muutosasetus on parhaillaan neuvoston ja Euroopan parlamentin hyväksymisen tiellä. Se saatetaan ehtiä hyväksyä ennen nyt esillä olevan hallituksen esityksen antamista eduskunnalle, mikä voi vaikuttaa nykytilan kuvaukseen.

EU-lainsäädäntöä ja arvopaperistamisasetausta on kuvattu melko kattavasti esitysluonnoksen jaksossa 2.3.1. Asetuksen ja esitysluonnoksen lukemista ja seuraamista edistäisi, jos esitysluonnoksessa mainittaisiin esimerkiksi sulkeissa asetuksen kulloinkin käsitelty artikla tai jopa kohta.

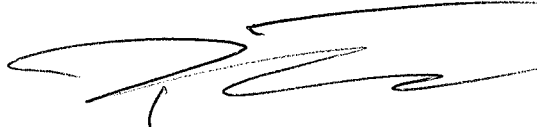
YLS-arvopaperistamista koskevassa jaksossa (esitysluonnoksen s. 12) voitaisiin kuvata lyhyesti asetuksen 27 artiklan (YLS-ilmoitus) ja 28 artiklan sisältöä (YLS-kriteerien noudattamisen tarkastava kolmas osapuoli).

Valvontaa koskevan jakson osalta (esitysluonnoksen s. 12) osalta asetuksen 28 artiklassa tarkoitetusta yhteisöstä tulisi Finanssivalvonnan toimilupavalvottava, jos sellainen rekisteröitäisiin Suomessa. Tällaista yritystä koskevia valvontaa koskevia varsinaisia valvontasäännöksiä ei ole asetuksessa eikä siitä tiettävästi ole annettu sektorilainsäädäntöä. Siihen todennäköisesti sovellettaisiin Finanssivalvonnasta annetun lain toimilupavalvottavaa koskevia säännöksiä.

Esitysluonnoksen jaksossa 2.3.3 käsitellään muita arvopaperistamisasetuksella muutettavia säännöksiä. Arvopaperistamisasetuksen nojalla on muun muassa Solvenssi II -direktiiviin tehty eräitä muutoksia. STM kiinnittää huomiota siihen, että esitysluonnoksesta näyttäisi puuttuvan arvopaperistamisasetuksen 39 artiklan 2) kohdassa tarkoitettu muutos, jonka mukaan Solvenssi II -direktiivistä kumotaan 308 b artiklan 11 kohta. Mainittu direktiivin kohta on pantu kansallisesti täytäntöön vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain (304/2015) 13 §:n 1 momentissa. Kansallisessa lainsäädännössä ei tule olla EU-asetuksen kanssa ristiriidassa olevia säännöksiä, joten mainittu kansallinen säännös on kumottava tässä yhteydessä. Säännöksen kumoamisesta seuraa vähäisiä tarkennuksia esityksen pääasialliseen sisältöön ja yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdollisesti yleisperusteluiden nykytilan kuvaukseen ja keskeisiin ehdotuksiin.

Pykäläehdotusten osalta STM toteaa lisäksi, että arvopaperistamisasetuksessa tarkoitettua alkuperäistä luotonantajaa ei ole määritelty Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:ään ehdotetussa uudessa 34 kohdassa. Ottaen huomioon, että mainitun lain 33 §:ää (Toimeenpanokielto ja oikaisukehotus) voidaan soveltaa vain valvottavaan tai muun finanssimarkkinoilla toimivaan, tällaisia toimenpiteitä ei ilmeisesti voitaisi kohdistaa alkuperäiseen luotonantajaan tilanteessa, jossa tämä rikkoo tai laiminlyö noudattaa arvopaperistamisasetuksen 32 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja c alakohdissa viitattu- ja velvollisuuksiaan. Arvopaperistamisasetuksen 32 artiklan 2 kohdan b alakohdan kansallinen täytäntöönpano vaikuttaa tältä osin puutteelliselta. Ratkaisuksi STM ehdottaa, että alkuperäinen luotonantaja määriteltäisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 34 kohdassa.

STM osallistuu osaltaan jatkovalmisteluun ja toimittaa teknisluonteiset huomiot erikseen.

Kansliapäällikkö

Päivi Sillanaukee

Neuvotteleva virkamies

Juha Jokinen

